

Latweeschu Awises.

50. gaddagahjums.

No. 5.

Dreschdeenâ, 3. (15.) Februar.

1871.

Latweeschu Awises lichts ar saweem veeliffumeem makfa var gaddu 70 Kap. fudr.

Zelgawâ veesubtoht

zittur aiffubtoht (lappa: 70 Kap., eespedijija: 19½ Kap., vastas nauda: 10½ Kap.) tohpa 1 rubl. f.

Ja-apstelle: Zelgawâ awischu namunâ pee Janischewski, Ribgâ pee Daniel Minus, teatera un wehwera eelas subri un pee Dr. Buchholz, leela Aleksander eela Nr. 18. Wissi mahitaji, ffohlnestert, pagasta waldbitaji, ffrühweri un zitti tautas draugi teel lugiti, lai lassitajeem apgabda apstelleschanu. — Medakteera adresse: Pastor Sakranowicz Lutringen, pr. Frauenburg, Kurland.

Rahditajs: Wisjannakahs sinnas. Meera sinnas. Daschadas sinnas. Zilwela meesa un winnas usturs. Diwi kaimini. Sweetsafokhs. Par Latweeschu teatera buhschanu. Weentesiba. Jublei R....t. Biju basnizâ. Urbildas. Naudas tigus. Rabbibas un wretschu tigus. Sluddinaschanas.

Wisjannakahs sinnas.

Zaur noslehgtu pameera derribu karra trokfnis nu pa Franzijas mallahm apluffis un pa wissu walsti eet ka aiskurti iswehledami tautas weetneekus, kam Bordo pilsehta galligi leeta ja-apspreesch un waldbas kabtiba preeksch fajukfchahs semmes janogrunte. Sinnams leela partija arri wehl tahdu, kas labbahl gribbetu wehl tahlahk ar eenahzejeem tarroht, bet lai eetu ka eedams. Tahdas dohmas arri wehl arweenu turr Gambetta. Bet redsedams ka nespheji leelo pulku us sawu pussi pedabuhit, rauga kad ne wairahl, tad fasaufokhs walstis weetneekus us sawu pussi greeft, lai mestohs us brihw-walstis dohmahm; irr tapehz islaidis pawehli, ka neweenu no keisara Napoleona augstakeem amata wihreem nebuhs eewehleht tautas fapulzê, lai nezeltokhs balhi pa wezzai waldbai. Zitti atkal tahdu leegschanu eeskatta par swabbadas wehleschanas aistiffchanu un mett tahdas pawehles pabekti. Arri Garribaldis abrauzis us Bordo, noklauftrees, kas tur isnahks. Katra partija nefs sawu wistinu us fapulzes weetu, lai tur pantixu eedehtu. Dauds to, kas greeschahs us Napoleona pussi, labba teefa arri mett azzis us femnahk padshito kehmina familiju, zitti atkal til runna no brihw-waldbas. Nedschahs nu gan us furru pussi leelais pulks greeftees. Parisê fur leels truhkums bij penahzis nu wedd ehdamas lectas wesomeem klahit. Kehmahsch wehl nebrauks wis mahjâs; no Londones raksta 7. Februar, ka ja Franzija patti nesphehtu few kabrtigu waldbihu fagahdaht, tad Wahzu waldbiba ar Englantes, Kreewijas un Austrijas atwehleschanu raudsihs tahdu eezelt, lai jel jukschanai reis gals. Kas siun waj tad Napoleonam ne-augs jauna zerriba. S.

Bordo. Tautas weetneeku iswehleschana pa wissu Franziju pabeigta. 12. Februar (31. Januar) tautas weetneeku fapulze tappa atwerta, 13. (1.) Febr. sawu pirmu fehdeschawanu noturrehs, kurrâ var nelo zittu nespreedihis, ka par to ween, waj ar Wahzeem buhs meeru flegit jeb wehl tahlahk karroht. Warr drohfschi zerreht, ka Franzischi deewsgan to pohsta karroschanu apnikfufchi un tamdeht meera zerribas jo drohfschas. Nizza s pilsehta leels dumpis fajeheles pret Franziju, jo grihb no Franzijas walkâ kluht un pee Italijas peebeedrotees.

R. S—z.

Meera sinnas.

Bersak 30. Janw. Wehl siunaw par noslehgtu pameera derribu, ka wissas festungas ap Parisi tuhda Pruhfscheem nodohstas. Deenwiddus pusses batterijas apmettahas Bairu pulki. Leelee gabbali no pilsehta muhreem nozelti. Padohtee karra pulki valeel Parisê eeslehgiti, eerohfschi tohp wissu nodohiti. No Wahzu pusses tohp zil eespehjams prowjantes peeweschana weeglinata. Parises pilsehtam 14 deenâs ja-ismakfa 200 milj. franku jeb 60 milj. rubl. (fcho summu buhschoht Rothschilds paleeneht). Tautas weetneeki fanahk eefsch Bordo. Dsird ka jau 12. Februar buhschoht fapulzi atwehrt. Nedschahs gan, ko zels par presidenti, til jau waj Jawr, waj Thiers waj Gambetta. 2. Februar siunaw, ka agraka Franzischi keisarene Eugenie abraukufsch us Brusseli, tuwahk klahit pee Franzijas. La armijas dalka, kas us Belfor pussi wehl raudsiha Pruhfscheem pretti turrerees irr eebehgufsch Schweizê (bijufsch kahti 80 tuhft.). Nabaga semnitei peertis deewsgan teem ruhmi eerahdoht. Gewainotais generalis Burbaklis mirris, ta ka arri te nu karra trokfnis apluffehs. Dischon pilf. Pruhfschu rohkâs. No dauds pufsehm tohp pa Franziju strahdahts, lai Napoleona zerriba us atpakkahnahfschanu augtu. Raksti tohp laudis laispi, kas peerahda, ka wezza keisara waldbiba nemas nau wehl pa kabrtai nozelti, til pulks dumpineeku to ta isfleegufchi. Agrakais senahstis stahwoht wehl pilnâ spehka. Zitti atkal rauga eeteikt, ka brihw-waldbiba nemas neberroht Franzijai un gaida wissu labbu no tautas weetneekem, kas fanahkufchi zelschoht few waldbihu, warrbuhit to paschu wezzu. Sarunnas schinni leetâ effoht arri ar Bismarku turretas. Jau grihb siunahk, ka Bismarkam effoht kullê meera derribas kontrakte no Napoleona parakfita; ja ar zitteem newarretu salihdsinatees, tad woens irr, kas buhs ar wissu meera.

Keisars Wilhelms nebrauks wis wehl mahjâ, jo winna klahitbuhfschana pee Parises wehl arweenu wajadsiha. — Usluhkojohit Parisneeku truhkumu pawehlehts 3 milj. porziones ehdamu leetu no sawas armijas magazinahm nemt un fubtiht issalkufschem Franzischem Parisê.

No agrakajahm deenahm, fur wehl Parisi awfschaidija nostahsta, ka weena leela lohde eesprahgufsch augstahs ffoh-las sahle, fur professors pailabban mahzibu turreja. Bumbai plihstohit schillâs schliha us wissahm pufsehm, bet neweenu sahle ne-aifkehra. Professors nogaidijis trokfnah apklufschanu, it ka nelikdamees ne prohtus fazzija ar meerigu balsu us saweem mahzelleem: Nunnafim nu atkal tahlahk par to eefahktu leetu.

Stary tahm presentehm, so Pruhfchu lehninsch, keisara wahrdu usreemnoht, pee laimes wehleschanahm lihdi dabujis tohp arri weens jauns tepdekkis rahdihts, so Pruhfchu un Frantschu saldari, weenâ lasaretê kohpâ wesselodamees, brahliqi kohpâ fagattawojuschi.

Bismarka lungs beidsamajâs deenâs effoht tahds fanihjis. Irr arr darba laiks bijis un irr wehl arweenu, fas warr gan fertees pee fauleem.

Bordo pilsehtâ laudis isdirduschi par pameera derribu, nehmušchees tai prettotees un israhdiht, ta labbahf grihb wehl tablahf farroht. Leelôs barrôs demušchees us waldineeka Gambetta kohrteli, grihbbedami tam sawas dohmas preekschâ list, bet schis lizis pateiktees par wissu mihtu firdi, un luhdâs lai nerenim par launu, ta newarroht pats isnahlt laukâ, jo effoht faslinimis. Tâpat arri dauds zittâs pilsehtâs, laudis listahs lohri pilli par meera siaru un faplohtija tahs isfluddinaschanas sîhmes, tas us eelu fuhreem bij peeksâs. — Gambetta, ta seefahs, wehl arweenu grihb turretees ta prettineeks Pruhfcheem, wissu wianna darbi un wahrdi us to sîhme, ta grihbetu labprahf turpmahf wehl west farroschanu.

Daschadas sinuas.

No ahrsemmehm.

Berline. Wahssemes keisars zaur pawehli fasaug runnas lungus us walstsrachtes fapulzi 9. Merz. — Berlinê schinnis deenâs fahdâ trakteeri tiffa 3 Frantschu lungi usohlfchkereti un prohjam raiditi, jo bij abraufuschi grihbbedami faguhstitehs no sawas puffes usmuffinaht un weddinahf us behgichanu. — No Japanes semmes abraufuschi daschi waldibas lungi un luhdsahs lai tohs lihdi nemm us farroschanas lauku; bet kad nu meers taifahs, tad til warribuht dabuhâ redseht uswarretajus Parisê ee-eimam.

Hamburgas pilsehtâ komiteja laffa dahwanas kohpâ, ta warretu Pruhfchu flawenajam generalim Werder fahdu dahrgu peeminnu pafneegt par wianna teizamo farra wad-dichanu. — Schis un tâpat arri Leipzigas pilsehts no sawas puffes pagohdinajis Bismark grafi un Moltke generali, tohs gohda birgelu fahrtâ eezeldams.

Londones konferenzei darbs ne lury neschkirrahs, peeteikta fapulzes deena 2. Febr. atkal isnikhusi zaur to, ta Englantes ministeris faslinimis. Bet 3. Febr. tomehr lungi fehdeschanu noturreja. No Franzijas puffes nebij neweena klahf.

Turku semmei nahf jaunâs libbeles klahf zaur Rumeniju, kur waldineeks firsts Kahrliis, no Pruhfchu lehnina zilts, taifahs no semmes reisohf prohjam, jo nespehi wiffahm partijahm pa prahtam isdarriht. Turku sultana meetneeks nobrauzis us Pestî, tur ar Beust grafi farunnas turreht, fas gan schinni leetâ buhtu darrams. Turku farra spehtam pawehle dohta eet us Rumenijas rohbeschahm. Ja pateesi lihdschinniga waldiba gruhtu, tad dehl jaunâs eeriktes warretu dauds fasturnes zeltees stary zeeminnu walstihm: Turziju, Austriju un Kreemiju.

Italijas lehninsch us Rohmu nofutijis par weetneeka waldineeku fawu ministeri Gadda.

Spanija. Prima flepkawi fanemti.

S.

No eekschsemmehm.

No Ruzzawas. Preezajamees par to brangu seemu, faut gan dascham kartuseli fapalluschi un zittam atkal uh-dens jau peetruhjis. — Preeksch gadskahrtas, jaunam gaddam eefahloht, stipris fals raddahs; schogadd atkal jaunam gaddam eefahloht, pee mums labba sneega fahrtâ raddahs, un mehâ no ta laika brauzahm ar kammanahm, ta putt ween. Gan arri mums preeksch seemasfwehtkeem sneegs bij redsams, bet til weetahm ween un til plahni, ta ta dascha pamahte saweem pabehrneem sweest us maissimehre. . . Mehâ awisêss lastijuschi, ta us Zeltawas puffi jau sen ar kammanahm wisinajahs, arridsan gauſchi pehz seemas zella ilgojamees. Daschôs maids pilsehtindôs, ta: Balangâ, Dahrbeendôs u. z. tai plikfallâ bij leelafa malkas dahrdstiba ne ta Leepajâ, kur pahf leddu warreja peewest. No pat jauna gadda nu wissu truhkums ispidihts un ir kallejeem ar sirgu kalschânu jo meers irr; jo arridsan pee mums nu sneega deewsgan. Zilweki un lohpi schim brihscham muhsu apgabbalâ — paldeewâ Deewam — arridsan irr pee labbas wesselibas. — Muhsu juhmmallâ dsirdeja schihm deenahm leelu preeka schauschânu ar dischgabbaleem Klaipehdâ (Memelê) par to, ta Parisê eerenmta. Tee 300 sawangetee Frantschi, fas nupat isgahjuschâ nedelâ atkal (pee teem 500 jau buhdameem) Klua Klaipehdâ atwesti, laikam gan ihju laiku scho seemeka gaisu dabuhâ eerihf un muhsu aukstumâ drebbeht, jo tatschu zerrams, ta nu Frantschi semmofees un meeru derrehs.

Bet weena siara mums wehl jadohd no ugguns grehka, fas tai 16. Janwar muhsu puffê — Deewam schehl nopohstija (deenâs laikâ) Pappes frohna muischu, bet laime wehl: tiffai weenu ehku. Us fahdu wihsu ugguns iszheles, to newarr sinnaht, til ween sinnams, ta muischâ eefahlfusees degt no kehka puffes. Pats arrendators ar fawu muischungu un wisseem kalpeem bijuschi taf nelaimes brihdi meshâ, pahri werstes no mahjahm. Tee til tad muischu atfneegufchi, kad jau ehka bij pilnâ degschânâ. Domehr Deewâ palihdsejis pa puffei mantas isglahbt; jo tai deenâ bij daschi Ruzzawneeki fabraufuschi Pappes esermallâ, sawas feena laudses pahwest. Tee kad atsteigufchees pee glahbschânas. Arrendators, S. lungs, it ih-pafchi ar leelu pateizibu peeminu trihs zilwekus, fas wi-nnam taf behdu deenâ leelu labbumu darrijuschi, un us wianna wehleschanohs es schê winnu wahrdus gohdam peeminu. Birmais irr Jahnis Sleschis, fainneeks, un tad diwi kalpu feewas: Anna Sulga jeb Dahrteneeft un Anna Janlohsch. Sleschis irr bijis tas pirmais, fas ar eero hzi, prohti: ar zirri rohklâ (no sawas feena laudses) atskrehtis un lohpus ar wiffahm behgelehm istreezis, ta ta tad warrejuschi daschu flappi, dauds leetas un drebbes isglahbt. Dahrteneeka Anna atkal tamdeht gohdam pee-

minnama, ka ta arrendatoro naudu, ko namma mahte patte fawâ apjuſſchanâ no iſglabhta ſkapja iſnehmufe, bet pohzahl paſaudejuſe, no ſneega ſawohlufe un wiſſu taiſnigi atdemufe. — Tad wehl Annu Jankohſch ſewiſchki tadelt ar patelzibu japeeminn, ka ſchi ſewina paſchu namma mahti no duhmeem un ugguns leefmahm iſwaddijufe un prahrtigi iſſargajuſe. Lai Deews atmalka ſeheligi, tâ ſcheem pee wahrda peenimeteem, kâ arriſan wiſſeem zitteem mihleem glabbejeem jeb glabbejahm, kaſ nau ſawus ſweedrus tauwijuſchi, tuwakam palihdſoht! Deews nepalks tahdu darbu neſwehtijis! — Bet jaſalka Deewam ſlawa par to, ka wehiſch ugguns leefmas ſtarp laidareem un klehti dſinna, zittadi ſlabde (pee tahm kohka ehkahn ar ſalmu junteem) buhtu dauds leelaka notikluſe. — Ehlas gan ugguns apdrohſchinachanâ eepirkas, bet arrendos kunga manta newaid apdrohſchinata. — Ta leelaka ſlabde pee ſchi ugguns grehka gan uſbrukla Pappos miſchlungam W., kam nauda un wiſſa zitta manta — ir winna ſunnitis — augſch'iſtabâ peluds palikka. Lai Deews farga ikweenu no tahdahm behdahm!

Chr. Sch—g.

No **Schwardes** puffes. Arri muſſu Jaun-Schwardes pagakiſch, no 16 ſaimneekem, irr tizis ſtirri ween ar ugguns grehku premelehts. Tanni 1869. gaddâ nodogga Kalna-Schleit ſaimneekam zaur pehſona eſſerſchannu ſirgu ſtallis un klehtis ar wahguſi. Tik weena no ſchihm ehkahn irr no pagasta jau uſtaifſta, un tayeſz ta ehtra wehl nahkamu pawaffari buhwajama. — Ohtru ſeemaswehtiku deenu, 26. Dezember 1870, toppa atkal Dumpu Buttler mahju laidars un rija no ugguns leefmas aiſgrahhti un gluſchi nodedſinati. Saimneek un ſaimneeze, lihds ar mahju laudihm, kâ arri mehs zitti no ta paſcha un wehl daſcheem nowaddeem bijahm fawâ, Wez-Schwardes, baſnizâ ſapulzejuſchees, un mahzitais eſſabka patlabban Deewa kalpoſchanu, uſ altari preeſch ſpreddika uſeedams, tad ſwannis, zaur weenu no tahm degdamahm mahjahm pehz glabbejeem atſubtitu zilweku to ugguns grehku ſinnacht dabujis, peegahja krechſlâ pee Dumpu ſaimneeka Karl Buttler un winnam to ugguns breeſmu eekſch winna mahjahm paſazzija. Lai nu gan ſchis tuhliht, kâ arri mehs zitti, kurri ſchahdu nelaimi it ihfâ breiht ſafluſchinnajahm, winnam paſſat uſ turreen noſteidſamees, tad tomeht nebij wairs eſſehjams, tahs 2 aũdegguſchahs ehkas glabht. — Ta pirma ugguns leefma hij wiſahtrahk no tahda ohtru mahju wiſtra redſeta, un tilla no winna tohpâ ar teem zitteem abbeju mahju laudihm wiſſi lohpi no ſtalleem iſſiſhti un zil nezik leetu no rijas ehkas iſglabhts. Zits wiſs, kaſ ween ſchinnis ehkâs atraddahs, lihds ar lohpu ehdamo uſ laidara ſadegga. — Zaur ko ugguns zehluſehs, nau wehl lihds ſchim iſdibbinahs, bet tik redſehts, ka junts laidara gallâ, ne tabu no iſtabas, effoht pirmahl ſahzis degt, kur — kâ pats ſaimneek un zitti no mahju laudihm leezinajuſchi — nemaſ ne-effoht tai laikâ

ar ugguns leetahm tappis ſtaigahs. — Tâ tad mehs wiſſi eekſch teem preezigeem ſeemas-ſwehtkeem tiſſlahm gauſchi iſbeedeti, un minnehts ſaimneek Karl Buttler, kurſch tik iſgahjuſchu pawaffari to mahju waldiſchanu uſnehma un pehen waſſar prezejahs, pee tam pirmajâ gaddâ tohti apbehdinahts. — Bet tad ſwehti rakſi mahza, kâ „Deews labbi darr, ko darridams,“ tad griham wiſſi appalkſch Winna warrenas rohkas paſemnotees un Winnu luhgt, lai palihds ſcheem ſaimneekem, kurreem ehkas ar ugguni pohſtâ gahjuſchas, tahs behdas pageeſt, un tam pagastaun, ka warr jaunâs ehkas atkal uſbuhweht.

„J. H. — J. Sch. — L. m.“

Rihgâ ſchinnis deenas tirgus preeſch linneem ſtirri zehlees. Toppa maſſati 44 rubli par birkawu.

Behterburga. Sennakais miniſter kungs Walujem irr wehl klahm amatu dabujis par uſraugu pee leelahs komitejas, kaſ pahrlubko walſti ſewiſchku ſkohlâs. — Generaladjutants von Lieven (ſennahl Baltijas generalgubernators) irr pee Keiſara namma wiragehgermeiſtera gohda amatâ ezelts.

No **Jakuzkas** (Siberijâ) grihb taiſiht uſ Uſſkuzku paſtawigu damiſkuggoſchanu un zerre ka no ſchihm puffehm, kur leela bagatiba pee ſelta, ſudraba, dahrgahm ahdahm u. z., zaur to plubdihs leela ſwehtiba. Ig. gaddâ Jakuzkas walſti ſelta irr atrahſti kaddi 62 birkawi. Ruggoſchana notiktu pa leelo Lena uppi, kur taggad tik reitâs ſtuhgas brihſcham redſamas. S.

Zilweka meefa un winnas uſtars.

II.

Kad tas behrniſch no mahtes peedſemm, tad winnam jau irr ſawa teſina affinu, meefas un kailu un lohzeſku, ko wiſſu mahtes meefa no ſawahm affinihm iſaudſinajuſi. Tik lihds tas behrniſch paſaulê nahk, te nu beidsahs agraka uſturreſchanaſ wihſe, nu winnam paſcham jadſihwo uſ ſawu rohku, ja-eenemm un ja-iſdohd preeſch ſew, weſ pats ſawu dwafchu un iſpuhſch to ſamaitato ohgtu twaiku, iſſiwihſt zaur ſawas ahdas zaurumineem tahs leetas, ko ſauzam par ſlabbekli, par uhdens ſpehku; ſlahpeklis atkal par zittu zeſku tohp atſchirtis. Pee tahdahm iſdohſchannohm wajaga eenemſchanu un tahs zeſahs no ta peena, ko behrns bawda. Tas peens noſlihd zaur behrna mutti un riſkliti wehderâ; bet wehl muttê buhdams dabuhn beedru klahm eekſch ſeekalahm, kaſ klahm janzahs un fataiſa uſ jo leelu pahrwehrſichannu, kaſ wehderâ paſchâ jeb mahgâ noteek. No mahgas eekſchſeenahm iſſiwihſt ſawads ſchlidrumâs, ko ſauz par mahgas ſaſti, ſchi fulla irr tik ſpehziqa. Ta ſpehji tohti zeetas leetas ſagremmoht un, par miſkſtahm un ſchlidrahm taiſiht. Daſteru gudriſa taggad jau proht ſcho mahgas fullu ſkunſtigi fataiſiht; kad to eeleij glahſe un eemet eekſchâ gallâs gabbalu waj zeetu maiſes garroſu, tad ihfâ laikâ warr re-

dsieht, ka tee zaur fullas spehku tohp isjaukti un schkidri padarriti. Til lihds schis sagremmoschanas darbs irr pa-beigts, te atwerrahs mahgas appakfchpuffe weens wahls, kas lihds schim to leelo sarnu aissedia un wifs sagremmotais schkidrumš eceff sarnu maisa. Te nu atkal nahf palihgā zitti pawahri, prohti wehdera feekalas, schults, sarnu fulla, tee nu padarra ka wifs tas schkidrumš dallas diwi dallas, ta weena irr ta berribas fulla kas atnefs meefai jaunus spehkus; ta ohtra irr tahs atlikkas, kas ne kam negeld un kas lai eet sawu zellu. Bet kas nu tablahf notiks ar to berribas fullu? Gar mahgas un sarnu feenahm steepjahs ka tihlš no affins pubflifchrem, kas usfuhz to schkidrumu, tapat gar wiffu sarnu garrumu (pee usaugufcha zilwela sarna irr 30 pehdu garra) eet masi grabwifchi un ahderites, kas wiffi fuhz to berribas fullu, ta ka pee weffela zilwela wifs tohp safuhlts. — Bet fur tad nu paliks? Wiffi fchee mafee pubflifchi un ahderites atwerrahs us mugguras puffi un tur eetezzina sawu krahjumu zittā maisa, kas labbi prahws un fneeds lihds kruh-tihm. Schis maisa iiberr sawu mantu leelajā dshiflā, kas pilna affinu, ko patlabban wedd us firds istabahm, lai atkal no turrenes warretu pa zittu zellu apstaiagt wiffu meefu. Tā tad nu peens jau ar affinim pawiffam fajauzees jeb par affinim palizzis.

No schim affinim zekahs galla, kauli, smadsenes, tauki, sohbi, azzis, ahderes, krumfchi, matti u. z. Weena firds datta usnem tahs affinis un speesch un dsenn tahs plauschās; plauschas zaur dwašchas willfchanu patlabban usnehmufchas gaisa teefu ar gaisa flahbelli, un to peejaug affinim klahf, kas nu ar flahbelli faweenofufchas un eekarfufchas greeschahs no plauschahm atpakkaf us firdi un no turrenes pa zittahm durwihm dohdahs zellā un speeschahs wiffufmalkakās dshiflinās eeffchā, ka warr apstaiagt un apgahdaht wiffu meefu. Zaur scho dub-bult zellu, ko affinis mehro, no firds us plauschahm un atpakkaf tezzedamas un tad atkal no firds zaur wiffem lohzeekem. — zaur to noteek wiffa ta wajadšiga pahrmainifchana un dshiwibas usturs, kas nederrigs tohp at-fchirts un ismests, kas derrigs, meefai peefkappehts. Bet nu stahwam pee ne-igudrojama Deewa brhnuma darba, kapeh; tahs paschas affinis weenā weetā taifahs par nag-gu, ohtrā par kaulu, zittā par dshiflu, zittā par mattu? Firds un plauschas un aklas un nerwes, mahga un sarnas leekahs tohs zittus lohzeekus apgahdajohf un tomehr kamehr paschi strahda, arri winneem pascheem bes mitte-fchanas pa dalkai ja-atdohd, pa dalkai janemm jaunās klahf, tā ka besgalliga pahrwefrchanahs wieszaur man-nama; fur ta apstahtohs, tur dshiwibas gals. B.

Diwi kaimini.

Weitene trihzeja un drebbeja, affaras winnai ritteja un winna fazzija: „Nē, nē, — tawš tehws to neweh-lehs — —!“

„Waj tad Deews nau teefu turrejis par mannu tehwu, un mums rahdijis, ka wifs tas irr neeks un nihzigs, kas pehz muhfu prahfa schittahs buht leels un warrens? Waj jums nau tas pohsts fezen gahjis, kas muhs aif-nehma, un waj Deewa rohka newaddija pee jums patweh-rumu mefleht? — Ak, paleez pee man, — tad es buh-fchu laimigs zilwels.“

Kluffinahm Marija fchufsteja „ja“, — un mehnefs tohs appihdeja ar sawu flaidru gaismu. Tee eeffchuweji nejutta wis, kas fchē notikka. Anna fehdeja pee sawa wihra gultas un turreja winna rohku sawā rohka. Fuhle stahweja mahfei pakkafā un luhfoja us sawu zeedamu mihku tehwu. Ak, schis zeefirdigais wihrs nu til fa-jutta, kas irr mihlestiba, faderriba un weenprahfiba. Winnam tā islikkash, it ka jauns pawaffars winna firdi atmohstohs. Kautfchu winna degguma wahtes fuhfsteja un fahpeja, tomehr winna firds nekad til fwehtu meeru nejutta, ka taggad — un winsch, tas wihrs, no furra azzihm neds behdu, neds preeku affaras lihds schim nekad nebij rittejuschas, — tas taggad raudaja — bet tahs nebij wis behdu affaras . . . un engeli debbefis preez-jahs pahf to.

Dakteris atnahjis pahrraudšija Blawina wahtes un fazzija: „Sadšihš gan, bet ne til drihs, — kahdas nedelas jau pa-ees. Paleekat til meerigi us weetas, fur effat un bruhlejat tahs sahles, ko jums dohfchu.“

Blawinsch, kas zitta zilwela padohmu ne labprahf peenehma, atbildeja: „Ja, ja — darrišim, ka juhs fazzijufchi. Balifschu labprahf fchi mahjinā, ja til zeemini muhs fchē naturr. To fazzidams Blawinsch pagreesahs us Laufgalleem un Mariju, un schihš fahlehra winna roh-kas un apfohlijahs neween winnu paturrecht, bet arri lohpt, zil spehdamas, it ka winnas zerretu, ka winna fainneeze pret winnahm darritu, ja winneem tahdas beh-das useetu. Pahf to wezzais Blawinsch rahdijahs firdi dšiki aifgrahbts, tā ka tilko nowaldijahs nebrehjis.“

Sefchas nedelas bij pagahjuschas. Kahdā jaukā fwehtdeenas pawakkarā wiffi peezi mahjumeji ap Blawinu fehdeja. Winsch tai deenā pirmo reis bij no gultas isfah-pis, un tam bij tā ap duhfchu, it ka buhtu no dšikka gruhfa fapna atmohdees un preezatohs, ka tas irr beidsees. Wiffi fehdeja ap winnu aplahf, un faulite fpihdeja fpohschi masaja istabinā.

„Gij, Marija,“ fazzija Blawinsch mihligi, „panemm bihbeli un laffi man to nodalku no ta pasuddufcha dehla preefchā.“ Tu jau prohti tā brangi laffihf.“

Weitene darrija to labprahf. Rohkas falikufchi, klaušjahs wiffi, kad meitene laffija. Blawinsch fehdeja, galwu dšiki nokahris us kruhthim, un affaras tam ritteja us zekem. Kad pabeidsa scho Lufkafa 15. nodalku laffihf, tad winsch, galwu pazehlis noslauzijahs affaras un fazzija: „Ar mannim irr tapat, ka ar to pasuddufchu dehlu ewan-

geliumä. Es arri biju no Deewa atfazzijees un zerreju fawas paschgudribas zellus eet; bet schi paschgudriba irr, lä ewangeliumä fazzihä, par gekkibu palikkuse. Prettestiba un patgalwiba apmahza mannu dwehfeldi. Es nepraffiju pehz Deewa un neewaju wiffus zilwekus, lam nebij til pee rohkas, lä man; — es us drauga jeb saweju mihlibas wahrdeem neklausijohs un prahtiga zilwela padohmu smahdeju... Netaifnu mantu es gan ne-esmu turrejis, nedf turru; bet arri ta taifni pelnita manta warr palikt par apgrehribu, kad ar sawu firdi winnai pekerrens par daudi. Ka tas Kungs manni, to eelufusfchu needru, nau pawiffam falausis, bet manni taupijis, tas notizzis zaur temi, mihla seewin; jo tu luhdsi par manni grehzigu zilweku, un tu darriji zitteem labbu, — tu dseedeji daschu wahiti, fo es eewainoju. Es sinnu, es biju garrigi apstulbohts un nejutu, la Deewa rohka manni pee grehlu atgreeschanas waddija. Pee scheem gohdigeem, brangeem zilwekem, fo es — lai Deews man peedohd! — smahdeju, un ar kurreem fa-eeees es jums daschlahrt esmu aisseedfis, waijadseja man pehz Deewa spreeduma patwehrumu melleht, la lai es dabutu winnu wehrtibu un sawu newehrtibu mahzitees pasiht, — la lai zaur winnu tizzibu un mihlestibu manna zeeta firds tohp atmihlfinata! Deewa zekki nau muhsu zekki un Deewa dohmas nau muhsu dohmas, — winna wahrds lai irr flawehts! — Geksch mannis irr zittadi palizzis un ap manni buhs arri dsan zittadi palikt, ja Deews man wehlehs dschwobt. Nu es sinnu, las irr mihlestiba; — to es papreeksch nesinnaju. Bet es to arri pee jums wisseem, manni mihlee, gribbu ispelnitees. Dibbinasim ar Deewa palihgu jaunu dschwö — un tur lai mihlestiba un meers walda... Bet, maht, — tä winsch us sawu seewu pagreesees fazzija: „nepamettisim tad arri Mariju sche; tai janahf mums lihds, — jo man tä schleet, la Deews mums wezzuma gallä wehl weenu behru schinkojis. Sahmels un Marija weens ohtru mihlejahs, to es esmu mannis un Deewu par to flawejis. Lai winni weens ohtru apnemmahs un muhs aplohpj wezzumä! Wai jums tä buhs pa prahtam?“

Wiffi klastbuhdamee faskattijahs azzis, un to peeminnetu jaunu lauschu azzis pildijahs ar affarahm. Bet mahte Anna fazzija: „Deews irr wiffu labbi isdarrijis — lai winnam irr gohds un flawa!“ Mahte Laufgallene schuhpoja galwu, to apstiprinadama. Tas jaunais pahris fluhstija sawus wezzakus ar ne-issaklamu preezigu firdi, un tehws Plawinsch teem uslikka fawas rohkas us winnu galwahm un fazzija turklast swehtifchanas wahrdu. — To arri darrija Laufgals.

Gesim paklausitees, fo trihs muischas darbineeki, pafdeenu ehdami, isrunnajahs. Gan tahdeem wihreem wiffas leetas us wahrdu newarr klausht; jo tee arri brihscham ehnas grabhsta un daschu sibwu wahrdu ismett, tomehr vaudsifim nolemt, las teefa un las neeki.

Beerants: „Wai, wai, lä nu til ees! — taggad pufdeenu pa-ehduschi warram kahdu stundu deenas widdu duffeht, lä peenahlahs. Lihds schim wezzahs nelaika zeemahtes laika mums gan labbi gabja, bet nu, bratschit buhs zittadi! Jaunais kungs, las no Jahneem pats muischu usnems, effoht pats darbineekeem preekschä un palakä; — lai til Deews nu mums palihdi!“

Mikkels: „Nebba mums ween flikti buhs, — buhs ir zitteem flikti. Dsirdeju walfar waggari stabstam, la isdeguschahs Plawina mahjas jaunais kungs wairt newehloht, no jauna usbuhweht; peenemfchoht Plawina mahju laukus klast pee saweem muischu laukeem, un eemehrischoht Plawinam zittä jaunä weeta grunti, fur mahjas buhweht. Bet tur Plawinsch negribboht eet; — labbahf winsch paleekoht bes nela.“

Pehters: „Kas winnam taggad nekait dischotees — winsch palaischahs us sawu snohtu...“

Mikkels: „Nä, nä — to newarr teift; dischotees Plawinsch wairt nedischojahs. Lepnibu wairt pee winna neatrohdi, lä papreeksch...“

Pehters: „Fo tad schis nu wairt, nabags buhdams, warr dischotees! Lai til tenzina Deewam, la winsch wehl tahdu snohtu dabu!“

Mikkels: „Nu deewesin waj tas teefa, la Janzis Laufgals prezzehs Plawina meitu?“

Pehters: „Kä tad nä; juk mans fainneeks bija tur isgahjusfchu swehtdeenu prezzibäs.“

Mikkels: „Ja, las preeksch pahri gaddeem atpalkal buhtu warrejis dohmaht, la Plawinsch laus saweem behneem ar Laufgalla behneem prezzetees! Es dohmaju winsch buhtu tam azges isplehfs, las winnam tä fo buhtu bildinajis.“

Pehters: „Ja, Deews lohka zilwela firdis, lä uhdens uppes un Winsch warr arri drihs bagatu par nabagu, jeb nabagu par bagatu padarriht. Laiziga manta un nauda nemas nau til daudi weheta, la ffohlahs mahziba. Plawinsch ar sawu mantu isputteja, — turpretti Laufgalla Janzis ar sawu ffohlahs mahzibu warrehs arween — ja Deews weffelibu dohs — naudu pelniht. Winsch zeeminds pee S. barona irr peenehmis dischas buhweschanas un aifnehmis turpat diwejas mahjas us renti.“

Beerants: „Zilwehks, — fur tad schis eespehs diwi mahjas usnemt. No tehwa winnam jau nau ne balta kasa atlikkuse!...“

Mikkels: „Lai buht — bet tehws winnam to labbako mantu galwä eefrahwis. To mahju renti winsch pee muischu buhweschanam atstrahda; pee fainneekofchanas winnam paliks seewas tehws Plawinsch. Wehl kahdi lohpi no Plawina arri peeliksees klast — un ta labbaka leeta irr: wezzais buhmeisters, pee ka Janzis ismahzijahs, tapinoht schim bes kahdam intressehm 300 fudr. rubl. — par eefahkumu. Tad nu gan warr zerreht, la Janzim neeks nekaitchs. Janzis jau arri isgahdajis pee ta pa-

fcha barona fawam fchwafgerim Sahmelim waggares weetu."

Beerants: „Tad tu reds', lo tahds nosuttis pufens warr isbarriht!"

Mikkels: „No nosuttufcha fivena istaifahs daschu reis brangs wepris, to zitreis wezzais gastuhineeks Zelgawâ mehdsâ us fewi fihmedams fazzibt; jo winsch bij zittlabt no nabaga nammika par bagatu namneeku un birgeti Zelgawâs pilsehtâ palizzis."

Behters: „Ta irr zilweka laime."

Mikkels: „Un arri pascha uswefchanahs un uszihtiba!"

Tâ bij gan, kâ fchee wihri stahstijahs. Zanzis unehma diwejas mahjas eelsch S. pagasta. Wezzais buhmeisters winnam aisdewa naudu preefsch eefahkuma. Barons arri bes wiffas galwaschanas Zanzi buhtu nehmis; jo winnam schkittahs, kâ winsch bes tahda faprattega amatneeka, kâ Zanzis Laufgals bija, newarreja istitt. Zanzis apprezzeja arri Plawina meitu, ar lo winsch jau no behrnu deenahm mihligi bij fatizzis un furras dabbu jeb fidi winsch tâ pastinna, kâ fawus peezus pirftus. Winsch sinna, kâ eelsch Fuhles mahjo winnas mahtes garâ un dabba. Tadeht winsch to prezzeja, kautschu ta bija nabaga meita un kautschu winsch, Zanzis, buhtu warreis few feewu lassitees no dauds labbâhm un bagatâhm mahtes meitahm, kam bagahs puhâs bij fakrahts.

Abbus pahrus: Zanzi ar Fuhli un Sahmeli ar Mariju laulaja weenâ fwehtdeenâ. Kahas bij lustigas, musiks jaus — weefu labba teefa; bet weenu weenigu deenu un zauru nakti kahas dsehra. Wezzais Plawinsch, — kautschu winsch wairs nebij wis fihkhtuls fonzams, — tomehr fazzija: „Kam to waijag? Mufhu behrni irr jauni eefahzeji, — kam waijag ar pahrlleezigi garrâhm dshrehm fewi isplizzinatees!" — un ta bij prahtiga walloda, lo dauds muhs kateefcheem waijabsetu arri labbi ewehroht. Bet tahda walloda deenschehl netohp klaufita. — (Zilwefi fawâ dumjibâ, kâ mehrfakki, zits zittam pakkat darra, prohti: kad zeemina Zanzis un Pinzis irr tik un tik deenas kahas dsehrufchi, kâ tad es masahf dserfchu — tas jau buhtu fauns, tâ dauds, bet muskifti dohma.) Kapehz waijag leelas dserfchanas un bantses turreht, fur pahrs mihlektibâ fa-eetahs? — Waj tad fahli wehl waijag fahliht, jeb waj zukfuru wehl wairahf waijag faldinaht?!

Sweestafohks.

Afrika, wiswairahf Sudanes semmê, pee Nigeres uppes krasstem aug lohti ewehrojami lohli, tee tâ nosaukti sweestafohki. Dannis lohku farrôs aug augli, kas tâ fmele, kâ mufhu gohwufwoests. Tee augli, kas no isflattas olidwihahm gandrihs lihdsigi irr eekinnufchees eelsch sakanas misinas. Tâhs semmes laudis tohs angfus faule isschahwejuschi leel uhdeni, wahra un pluggina, tad

beigâs nomauz tam lohhdolam to sako misinu. Kohhdols irr balts beesums, jeb bees baltums. Afrikaneefchi to ehd tikpat fmeffigi, kâ mehâ sawu gohwu sweestu. Ar to wiini pa eelschsemmi dsenn leelu andeli. Tas lohka sweests, irr bes fahls, tik ahtri nefamaitajahs kâ mufhu gohwu sweests.

Afrikaneefchi to sweesta lohku tur leelâ wehrtibâ. Meschus israhdami un arramu semmi eetafidami, tee sweesta lohkus neaiflarr, bet tohs wiffur atstahj augoht; laukôs un dabrids.

Mellee Afrikaneefchi sweestafohka ehnâ wahrtidamees dseed daschas dseefminas. Weena no tahm latwifki tâ flannetu:

Audî, audî sweesta lohks
Lihds paschahm debbesim;
Birdin', birdin' anglifchus
Lihds paschahm pasarrehm;
Gardi, gardi tee mums fmeff'
Ehdam luhpas lafidam';
Sprahgfti, sprahgfti negantais
Sweesta lohka maitatajs! —

Fr. Mekon.

Par Latweefchu teatera buhschanu.

Mufhu mahzibas zelsch irr besgalligi garfch un us to fchinni pasaulê lohti jazihnahs. Behrns wispirms scho zellu ar to usfahf, kad tas uszihrtigi apmelle ffohlu. Beerands zilweks gribb us scho zellu tahlafi tift zaur pamahzidamahm grahmatahm un zitteem derrigeem raffstem, un zaur to, kâ tas apmelle tahdas weetas, fur tas lo warr mahzitees, kâ pee-augufchu laufchu ffohlas, basnizas, dseefachanas un konzertus, preefchlassifchanas un teaterus — un kas warr tē wehl wiffus tohs awotus usfihmeht, lo mahzibas fahrigais gan labbi sinnahts un ewehrohs.

Bet nu arri labbi sinnam, kâ pee tahdahm pamahzidamahm leetahm arri teefcham mufhu teateris peefkaltams. Jo teateris israhda zilweku dshwi un erafchas flaitas un flaidras dshwes bildes. Tahda israhdschana warr zilweku prahtu gan gohdigi pakaweht ween, gan arri kreetnu mahzibu pasneegt — tiklab prahtam kâ garram. Tapehz arri par to nau jakannojahs, kad teateri kahds nelabbums teef pahrlabbohts, jo tas der fflattitajeem un ta nelabbuma ihpaschneefeen tiffai par pamahzifchanu un garrigu attihstifchanohs.

Kur tiffai kahda tauta waj laufchu fahrtâ fahkuse pamohstees, tur aridsan teatera buhschana nau wis tappufe aismirfta. Neleegâm arri, kâ irr Latweefchu tauta fahf mohstees, un kâ teateris irr tai fahf patiftees. Preefsch kahdeem trihs gaddeem wehl tiffai pirmo reis Latweefchu teateri Nihgâ eefahla fpehleht, eefahla ap loifu. Kad fchwi teetai wehl nefahdas weetas, neds felmes, neds attihfchanas nebij par labbu mahfufchas, — un taggad Latweefchu teateram Nihgâ jau pastahwiga grunte listâ ar to, kâ tam

ihpaſſa meeta Latweeſchu beedribas nammâ zelta un ka tam par labbu rakſneeki, kâ ihpaſſi muhſu P. Plawneek, Ad. Allunan un Fr. Berg lungi, labbu teeſu derrigu ſkattu-ſpehlu ſagahdajuſchi, kaſ pa leelakai daſſai zaur J. Schablowsky kunga peepalihdſibu jau drikketas. To drikketu ſkattu-ſpehlu, kaſ lihdi ſchim Latweeſchu wallobâ atrohdaſs, irr pawiffam 15; bet preekſch 3 gaddeem, kad wehl primo reiſ Latweeſchu teateri ſpehleja, bij 4 ſkattu-ſpehles, no furrâhm tikkai diwi bij ſpehlejamaſ.

Tâ tad nu no wiſſa redſamaſ, ka Latweeſchu teateris beidjamaſ laikâ ſtipri peenehmees un ſchinni ſeemâ beei ſpehlehts, un kâ dſirdamaſ, wehl kaſdas 12 reiſes lihdi nahkoſcham pawaffaram ſpehleſchoht. Bet par wiſſu to japateizahaſ kaſdam wiſſam, kaſ — eekam teateris taggad Latweeſcheem til ſpohſchi atſpihd, wiſſuſ ſawuſ ſpehluſ tam par labbu uppurejis; ſchiſ wiſſuſ irr muhſu tau-teetis akteerſ Adoli Allunan kungſ, taggadejis Latweeſchu teatera direktorſ; appaſſch wiſſa ſaprattigſ waddiſchanaſ irr padewuſchees atkal daudſ zitti Latweeſchu draugi, kaſ no miheſtibas uſ ſawu tautu, Latweeſcheem to paſneediſ, par ko tee ſawâ laikâ teem gan ſinnahſ pateikt. Ja teeſcham, Adoli Allunan kungam nahkaſ ſchinni leetâ ta pateikſchana, jo eekam wiſſuſ Latweeſchu teatera waddiſchanaſ uſnehma, ſkattitaji muhſu nevilnigo teateri wehl kâ kaſdu neekâ-ſpehli eekattidami, maſ zeenija; bet taggad wairojahaſ preezigi ſkattitaji un apbrihno to, no kaſ preekſch maſ gaddeem muhſu tautu wehl neko neſinnaja. Lai dſihwo tad Latweeſchu teateriſ! Lai dſihwo wiſſi teatera draugi! Un lai irr ſweikſ ſchiſ jaunaiſ gadeſ wiſſeem gaiſmaſ zeenitajeem! C. H. Bertram.

Weenteeſiba.

Kad 1866. gaddâ Bruhſchi ar Auſtreefcheem karroja, kaſda wezza ſeewina eenahza pee ſwetſchu andelmana, pahri mahyinu tauku ſwetſchu eepirkt. Kad pahrdewejs wiſſai teiza, ka nu ſwezzes zaur to karru dahrgakaſ palikluſſaſ, iſſauzahaſ wiſſa brihnodamees: „Ak tu ſchohligaiſ Deewaſ! tad wiſſeem nepeeteel ar deenaſ gaiſmu, karto ir wehl pee ſwezzes?!“ T.

Zuhlei R t.

Tilla ſirds lai Tewi lohne
Laine kârâ deenirâ!
Mihliba lai Tewi krohne
Tawâ muhſcha zellirâ!

Peemirra lai paglabbaſahaſ
Tew no manniſ taſlumâ
Un manſ garaſ lai kiddinajaſ
Tawam garram turumâ!

M. Lpp.

II.

Bijn baſnižâ.

Deewu peeluhdſiſ noſehdoſs ſawâ eeraſtâ weetinâ, baſni-
za wehl nebiſ ſahkta, draudſe laſſijahaſ lohpâ; ar preeku
redſeju, ka tehws dehlinu pee rohkaſ eeweſdamaſ tam ra-
dija, kâ waijagoht uſ zeſkeem Deewu peeluhgt, redſeju
daudſ augtuſ un ſemmuſ uſ zeſkeem ſawâ Deewa nammâ
nomettamees. — Paſſchu laiſ arri cenahl Swipſtiſſch; bet
brihnumſ! Taſ nemettahſ wiſ zellôſ, bet tâpat galwu
iſzehtſ likkaſ ſawuſ paharuſ ſkaiſtoht. Par to man
daſchadaſ dohmaſ kaſpa galwâ — dohmaju: tizzigſ Dee-
wa luhdſejs jau gan warr arri ſtahwu Deewu luhgt, bet
ſchahwahſ atkal prahtâ, ka man paſſcham ap ſirdi, jo dſih-
waki apſiunajohaſ ta ſwehta kunga preekſchâ eſſam, jo de-
dſigaki ta dwehſele gribeja neſt ſawu uppuri, jo ahtri tee
zeſti paſſchi no ſew lohziſahaſ Deewa preekſchâ. Baturreju
Swipſtinu wairahl appaſſch ſawahm azzihm, eefahkoht
ſtahweja paſſchâ ganga widdû, bet kad azzinaſ daudſ reiſ
aiſwehraſ, tad newarreja zittu neko darriht, kâ nahkt
krehſlâ; apſehdaſ blaſſam Lunkainim un, kamehr zitti
dſeefmu dſeedaja, nehmahſ tam kâ labbam draugam pa-
kluffam ſtaſſiht par iſgahjuſſaſ naktſ balli. Kâ Wiſſinu-
krohga iſdſihwojees, kâ eſſoht leelako pehperkoſku uſ lohſi
winnejis, un eefſchinkoſiſ ſawai peektai bruhte. Par
ſpreddika laiku rahwahſ arweenu maſirahkſ, lihlahkſ,
kamehr kâ zitti ſtaſſta, wiſſuſ eſſoht eefnaudiſ. Til ko
mahzitajeſ no kanzeleſ, te Swipſtiſſch tappa dſihwſ un
mettahſ kuhleniſki pa baſniſaſ durwihm ahra un prohjam.
Til jau bij zerrejis, ka muhſu draudſe arri taſdaſ nekahr-
tibas eeraddumſ, ka puſſchi un meitaſ, til lihdi mahzi-
tajeſ no kanzeleſ ſemmê, ſpruhl uſ brihdi laukâ, tur ka
ne wairahl, tad weonſ uſ ohtru paſſcheetees un pagohri-
teeſ. Bet ne ka, pee mumiſ taſ nau. Bij gan weenſ
pateſ palizzis un laidiſ zilpaſ waſkâ uſ zittu puſſi. Ja
to tur uſeizeet, tad ſalkeet, ka taſdaſ Swipſtiſſch ar wiſſu
ſawu zeppuriti nelad ne-apmuſkoſs prahta laudiſ un ne
muhſcham Kluffu nezeeti.

Atbildas.

J. S. Gr... — R. Subſ derrigſ.
C. S. Brtram. — R. Sanehmahm un neſſiam driht.

Naudas tirguſ,

Rihgâ 2. Februar 1871.		uſpraſſ.	fohl.
5%	walſtâ-aſſeeneſchanaſ biſketes ar winneſt. I. aſſeen.	143½	143
	" " " II. aſſeen.	145½	145¼
5%	walſtâ-dantaſ-biſketes	90½	90¼
5%	Wiſſ. pſandbrieteſ, uſſalkamaſ	99½	99¼
	ne-uſſalk.	92½	92
4½%	"Kurf. pſandbrieteſ, uſſalkamaſ	99½	—
5%	ne-uſſalk.	93	92
	Rihgaſ-Dinab. dſelſſeſta akziſaſ uſ 125 rub.	142	141½
5%	Rihg.-Dinab. obligaziſaſ uſ 125 rub.	—	—
5%	Rihg.-Telgaw. " " " 100 "	109	108½

Labbibas un pretfchu tirgus Jelgawā, 2. Februar, Rihgā, 30. Janwar un Leepajā, 2. Janwar 1871. gaddā.

Ralfaja par:		Jelgawā.	Rihgā.	Leepajā.
1/2	Ischeto. (1 pudru) rudsu . . .	2 r. 25 l.	2 r. 83 l.	2 r. 60 l.
1/2	" (1 ") kweefchu . . .	3 " 75 "	5 " — "	3 " 80 "
1/2	" (1 ") meefchu . . .	2 " 10 "	2 " 50 "	2 " 30 "
1/2	" (1 ") ausu . . .	1 " 20 "	1 " 50 "	1 " 30 "
1/2	" (1 ") srau . . .	2 " 50 "	4 " — "	3 " — "
1/2	" (1 ") rupju rudsu miltu . . .	2 " 20 "	2 " 25 "	2 " 50 "
1/2	" (1 ") bihdeletu . . .	3 " 50 "	4 " 25 "	3 " 50 "
1/2	" (1 ") " kweefchu miltu . . .	4 " — "	5 " 50 "	4 " 50 "
1/2	" (1 ") meefchu putratmu . . .	2 " 75 "	3 " 25 "	3 " 50 "
1/2	" (1 ") kartoffeti . . .	— " 70 "	— " — "	— " 80 "

Ralfaja par:		Jelgawā.	Rihgā.	Leepajā.
10	pudu (1 birkawu) feena . . .	2 r. 50 l.	4 r. — l.	2 r. 50 l.
1/2	" (20 mabr.) fweesta . . .	5 " — "	5 " — "	5 " — "
1/2	" (20 ") dseles . . .	1 " — "	1 " — "	— " 90 "
1/2	" (20 ") tabata . . .	1 " 40 "	1 " 25 "	1 " 80 "
1/2	" (20 ") fcheltu appinu . . .	3 " — "	— " — "	— " — "
1/2	" (20 ") trokna linnu . . .	3 " — "	2 " 50 "	2 " — "
1/2	" (20 ") brakta . . .	1 " 50 "	1 " 20 "	1 " 20 "
1	muzzu linnu fchlu . . .	9 " — "	9 " 25 "	8 " — "
1	filu . . .	12 " 15 "	14 " — "	13 " — "
10	pudu farfanas fahls . . .	6 " 75 "	6 " 25 "	— " — "
10	" baltas rupjas fahls . . .	6 " 60 "	6 " — "	5 " 70 "
10	" " smaltas fahls . . .	6 " 50 "	6 " — "	5 " 70 "

Latw. Awischn apgabdatajs: J. W. Sakranowicz.

Sludinafchana s.

Tece Wihitina pagasta lohzeļi Frih Kreifschajn Kalwa, lom pee taggadejabs nekrufschu lohsefchana s 4. nummurs, un Janne Wille Burge, lom 6. nummurs kriti s, no Wihitina pagasto waldischana s toby usaižinat, wisweblahf libds 9. Februar sch. g. fche peemeldetees, lai warretu Jelgawas nekrufschu lomifšijai preefschā klucht stabditi. Wiffas pilfsehtu un pagasta polizejas, appalfsch kurrabm wisminnetee Wihitina pagasta lohzeļi atrafchōs toby luhgras, wiazus bes karwefchana s libds augfchā minnetai deenai fche eefubtiht.

Wihitina, 21. Janwar 1871.

(Nr. 28.) Pag. wezj.: K. Klawing. Stribweris: W. Lerch.

No Salkasmuifchā s pagasta waldischana s wiffas pilfsehtu un lauku polizejas it mihli teel peemellestas, to pee Salkasmuifchā s pagasta peederrigu Daw Ans Rosenwald, — kurra taggadeis dshwellef schat pagasta waldischana s nesinnams un par kuru pee fchi gadda nekrufschu lohsefchana s 22. nummurs wilste, — 11. Februar sch. g. pee Salkasmuifchā s pagasta wezzala, debht preefschāstellefchana s par nekrufschu, 13. Februar atistelleht.

Salkasmuifchā s pagasta waldischana s, 21. Janwar 1871.

(Nr. 47.) Pagasta wezj.: K. Goffmann. Stribweris: A. Grün.

No Brambergu pagasta waldischana s jaur fcho sinnamu darra, ka 15. Februar sch. g., pulstien defmitōs no ribta, waitahfsohlitajeeem 1000 mehru s, pa dalkai fchi gadda pa dalkai pebrna gadda rudus, mafatōs dalkās Falzgrabwē, kas 16 werstes no Jelgawas, pahrdōbs. Tohe tuwalus sohlifchana s liblumus warr ifkarru ohirdeen un peektdeen pagasta waldischana s nammā Falzgrabwē dabuht sinnaht. (Nr. 34.)

Falzgrabwē, 16. Janwar 1871.

(S. W.) Pagasta wezj.: J. Rosenberg.

Dohbeles semkohyju beedriba

11. Februar sch. g., pulstien diwjos, fapulzefees Dohbelē, Baara nammā, Kalmirnu semkohyju, kas fchai beedribai grīb peestahtees, lai tanni deenā peetejabs pee beedribas presidentes

v. Loewenthal.

Weens leels trohgōs us labbu leelzeļu, no Jurgeem 1871 us 11 gabdeem us renti dabujams. Alahatku sinnu Jelgawā, wezj. eelā Nr. 4, pee

Contius.

Jaur fcho toby sinnam s darrihtis, ka es Jelgawā par adwokatū efnu apmettees, taggad Bauli nammā leelajā eelā Nr. 20 dshwoju un preefsch tairnibu relis mekedameem no pulstien 9—10 no ribta un no pulstien 3—5 pehz puudeenas ar manni warr runnaht.

Oberhofgerichtes adwofats **Schiemann.**

Sinna.

Wiffseem dashhameem un andeles draugeem jaur fcho daru sinnamu, ka fawu andeles weetu no mafajeem wahreem, taggad leelajā eelā prettin Latweefchu basnizai bekkera Leunifobna finga nammā efnu pahrehtis, tami eebraufschana s pee Saulites, fur es katam par rittigu zennu ar g hdigu apdeenefchana s it wiffadas prezses peedabwaju. Arri wiffadas sortes fehlu, labbitas un linnu pebrtu.

D. Blauberg,

Jelgawā, leelajā eelā.

Baltus, gattawi glaseeretus krahns-pohdus no labbako sorti Nr. 1. un II., warr dabuht pirft Jelgawā, leelajā eelā Nr. 18, bohti pee

R. Kupffer.

Sweedru arkli.

Wiffseem zeenigeem pirzejeem sinnamu daru, ka pee mannim warr dabuht arklus no kaltas dseles wiffadā leelumā, gattawus tā arri us awstellefchana s.

D. Hansberg,

Derpel-Remelmuifchā pee Bauflas.

Weenu trohgu, Jelgawas tuwina, warr no Jurgeem 1871 us pakti dabuht. Alahatku Jelgawā, pil s eelā Lindes gastubst, pee **W. Redlich.**

Nepezzehts dahrsneeks warr Koblwas muifchā pee Grobbinas weetu dabuht, un tandeht jameldahs turpat jeb ar rakiteem „Dem Amtmann Brammann auf Koloff per Grobin.“

Wafus Adler-arklus 5 rubl. 75 kap. fchugguna dalkas preefsch teem 1 rubl. 50 kap., fuknu plihtes 4 1/2 kap. par mabr., mafas fchugunu fufnas par gabalu 6 un 8 rubl., fchuguna fap-pa frustus no 3 rubl. un dabrgabl, mafas ugguns un dahrsa fprizzes, wiffas leetas no labba materiala tairstas, pahrdōbd tā dseleecawu un mafchinu fabrikis no

W. Jeskewitz,

Lehgeris: Rihgā, Sinder-eelā Nr. 10. Seek nammā.

Wohderefchann warr Jaun-Platones muifchā, ne tabl no Jelgawas, dabuht. Turpat ar jaun s puifis warr weetu dabuht.

Rabbi dedfinati kegeki toby idobhti Stalgenes muifchā 9 1/2 rubl. par tuhftiohsh.

Lohses

us 34. Pehterburgas lotteriju, par labbu Pehterburgas bebrnu nammem, us furrabm 2 tuhftiofchi winneftu, 100 tuhftiofchu rubbuku wehritibā, ir par 1 rubl. 20 kap. dabujamas Jelgawā pafes eelā Nr. 20, pee

Lh. Walter.

Par pakti parahritahm ir no 1 libds 10 lohfehnu 30 kap. pafes naudas japeeteek.

Weena labba flaweere toby pahrdōhta ftribwera eelā Nr. 51, weenu trepri augfchā.

Rundahles Mas-Behriteles muifchā no 23. April 1871 isrentehs peenu no 70 libds 80 gohwehm.

Kreewu wallodas abbeze, pehz kurras eelch diwahm deenahm ifkairis, kas pa latwifki probt lassibt, warr Kreewu raklu lassibt eemabzitees, mafsa 10 kap. un ir dabujama Rihgā pee Gādēra fanga, dohma gangi, Jelgawā pee Höljel fanga, leelajā eelā pafcha nammā eewretim salka Stolžera bohdei, Kuldigā Zimmermaana fanga grammatu bohdei, Leepajā Zimmermaana fanga grammatu bohdei.

Basnizas un skohlas sinas.

Weenõ Kungõ, weena tizziba, weena kristiba.

Mahditajs: Par juhras skohlahm. Latweeschu Awischu. Grehtu behres. Wisseem par sinu. Oliver Kromwell. Emboties pils waffaras rihã.

Par juhras skohlahm.

Zaur zeeniga Kursemmẽs gubernatora teizamu apnem-
fchanohs irr taggad juhras skohlas Kursemmẽ wairahk pa-
wairojuschees, ne kã zittãs gubernãs wiffã Kreewu walsti.
Tatschu Kursemmẽ waijadsetu wehl ja mas, tad 3—4
jaunas juhras skohlas cetaisht, wiswairahk tai juhmallã
starp Kohjas Fahschu (Lubb-Gserẽ) un Pleeneem pee Wid-
semmes mallas; Behkonmuischã pee Leepajas (jo Leepa-
jas pilfehã skohlã laikam tik pa wahziski meen skohlenu
mahza) un Leclupes mallã starp Zelgawu un Slohku. —
Widsemme taggad juhras skohlas pastahw Rihgã (kur tag-
gad teizamõ skohlmeisters no Hamburgas, Swen Schult-
hes irr atnahzis, kas zauru gaddu, par seemu un waffaru
mahzihs skohlenu) preeksch Wahzeescheem, Arenburgã
preeksch Wahzeescheem un Tggauneem un Minaschõs preeksch
Latweescheem un Tggauneem (skohlmeisters faproht abbas
schihõ un wehl dauds zittãs wallodas).

Behterburgas gubernã gribb nahkoschã gaddã cetaisht
leelu pulku juhras skohlu, pee kam (landags jeb) semstiba
dohõ arri no fawas puffes naudu klahk. Dscham nu
gan warretu issiktees, kã tahdã wihsẽ drihs to juhras skoh-
lu buhs pa dauds, jo nebuhs mums tik dauds to fuggu,
us kurreem muhsu mahzitee juhrneeki warrehs labbu deene-
stu dabuht. Us to es tiklai warru atbildeht, kã wiffur
kur juhras skohlas taggad irr cetaisitas, arri par to irr
jagahda, kã drihs tohp fuggi buhweti, eefahkumã lehti un
masi, kamehr wehl latweeschu un zittu rohka nespehj, lee-
lus un dahrgus fuggus fagahdaht. Ar maseem fugeem
drihs warrehs naudu fapelnihk preeksch leclakeem. Rihgã
un Behterburgã irr misumu pulks prezes, kurras us zit-
tahm semmehm aiswesdami Latweeschi warr simtu tuhksch
rublus pelniht, un turrigi tappuschẽ tad arri fawu dsim-
teni, skohlu un basnizu puschoht. Kas eemahzisees kree-
wishti, warrehs tapt eewehlehts Kreewu semneekem par
skohlmeisteru. Tahda eewehleschana nahks Latweeschu
tautai par leelu gohdu un atwehrs turklahk latweeschu juhr-
neekem Behterburgas un eekschejas Kreewusemmes andeli
dauds labbahk ne kã tas kihõs schim warreja notift.

C. Woldemar.

Latweeschu Awischu

peelikkumã pee Nr. 49. no pehrnaja gadda atrohnahõ at-
bilda us mannu agraku luhgschãnu pehz issklaidroschãnas,

„kadeht laudis N. N. apgabbalã Kursemmẽ mahzibas ap-
gaismofchanã zitteem apgabaleem eepakkat palikkuschẽ?“

Dohmaju, kã zeen. atbildetajam gan taisniba buhs,
kãd falka, kã laudis paschi arri pee tam wainigi, ta-
deht, kã skohlmeisterus ihstã gohdã ne-eeskattoht un
par derrigem skohlas nammeem negahdajohk. — Nu
labbi; bet eekam tai indewei zittãs faknes usmeklejã,
draugi nenemseet par launu, kãd luhdu issklaidroht kã
tas faprohtams: „laudis skohlmeisteri ihstã gohdã ne-
eeskatta?“ — Dohmaju, kã neweenam newarr usspeest,
ohtru gohdaht. Waj skohlmeisteri paschi pee tam arri ne-
buhs wainigi, kã neteek gohdati?

Efreet tik laipnigi, draugi, issklaidrojeet to Awises
zeen. lassitajeem un latw. draugam.

Grehtu behres.

Mihlais Dhschkeri! Par tawu lohschnaschanu muhsu
tautas dshwes faktinõs gan dasch labõ peeri kã pastalas
purnu faraukdams nifnã prahtã issauzis: Kas tas par
Dhschkeri! Waj tas tik ne-isschõbo Latweeschus? Bet zitti
atkal tewi kã mihlu weesu labpraht eeraudsijuschẽ un kã
pateesigu draugu luhgtin luhguschẽ, lai tu arri schinni
gaddã pastahsoht, to tur pa mahjahm staigadams no-
mannijõs. Lai tik drohschẽ zekhoht tautas notikkumus
preekschã, jo

„Tas draugs, kas tautai wainas rahda,

Tohs netikkumus preekschã stahda:

Irr tautas draugs,

Lai gan nau dascham jaus.“

Stahstischu tew schinni reisã, to isgahjuschã ruddeni
peedschwõju. — Tuuschã un miglainã wakkarã us zella
nomaldijees, eebrauzu kahdãs mahjãs, kur gaischa ug-
gungõ pretti spihdeja. Naktõs mahjas luhgadamees tabs
tur arri dabuju. Puiuschẽ eelikka mannu sirdsinu stalli.
Saimneze manni paschu pameeloja ar rauscheem, galku
beesputru. Namma tehws bij allasch ar glahsiti fihwa
klahk, ussklubbinadams lai dserroht us grehtu behrehm.
Pahri kummofu eekohdis, tẽ puiss ar puttodamu allu
klahk, lai dserroht kahdu malzinu us grehtu behrehm. Ka-
mehr pa-ehdu, puiss wehl reisu reisahm man ar wiffu
warru dingaja, lai tik dserroht. Wuisch staigaja pa istabu
un kambari weesus weenumehr ar allu pazeenadams. Un
tas bij rettais, kas nedsehriõ to garram laida. Tezreja
gandrihs wisseem kã tufschã wehrpelẽ eekschã. Namõs bij
pilõs ar zeemineem. Kambari fehdeja wezjee ap galdu duh-
schigi kahrtes spehledami, jaunee laudis par leelo istabu

lustigi danzoja. Sehni no danzofchanas eekarsufchi reisu reisahm sabbalus preefidami fauja: Nu til lustigi, dseram grehku behres! Mussilants, lo par Behpu fauja, greesa dubshchigi ween us trim seidu siolehm gan fchehnu, gan polka, gan arri frankfeshi. Seewinas pa fakteem nosehduschas, aprunnajahs par wiffadeem notikkumeem pagasta. Pee fainneeka galda galla apschdees, waizaju: Kas tad pee jums mirris? Laikom gan kahds tishcham few nahwes darrijeas un to fchodien paglabbasufchi. Saimneeks atteiza: Mirris nau pee mums neweens. Bijahm fchodeen pee Deewa galda, tur mums mahzitajs wiffus grehkus peedewis, nu lustigi padshwojam, preezadamees la wiffi muhsu wezzi grehki pagallam. To dsir-dobt, mannim karstis un aukstis zaur kauseem gahja. Gelaidohs ar namma tehnu fchihis leetas dehl dsillakala wallo-da, raudfidamis iisflaidroht, zil besdeewigs un grehzigis tahds eeraddums, kad laudis pee Deewa galda eedami, pehz mahjas ehsdami un dserdami, trumpedami un danzodami dsihwo. „Ehst, dsert ar draugu Deews neleeds.“ Bet kares darbs sawa weeta un sawa laika. Kajsas lai irr lustigi, bet behres lai irr noskummufchi. Preezajatees ar saweem raddeem un kaimineem kaut kahda zitta fwehtdeena, bet kad pee ta Runga galda pee-eijat, tad tas gan nepeeklahjajs. Kad effat Deewa namma ar dwehfeles barribu meeloti, tad peenahlahs arri mahjas to deenu fwehta kluffuma ar Deewa wahrdeem pawaddiht. Bet taggad juhs to nespehjat darriht. Jums pascheem irr darbs ar zeemiru usnemschanu un pameeloschanu. Tahm fwehtahm dohmahm, kas grihb wiffu firdi aisnemt Zuhsh tishchi atraujat ruhni, pasales trohkfaim to lihds atwehledami. Zaunajeem nees kahjas pehz dantscheem, wezza-jeem gan pehz trumpem, gan pehz gahrdeem ehdeeneem un dheerecem un mahminahm tihl atkal sawa starpä par wiffadeem neekeem lobbi istreektees. Saimneeks atbildeja: Noprohtu gan, la tas ihsti lahga nau, bet tas jau pee mums tahds wezs un wezs eeraddums, kas no feunejem laikeem zeeri eefaknojees. Mchs tee kaimiri un klastejeeraddi turramees zeeri kohpa un ta eeriktesam, la pa ruddeni katre fwehtdeenu un arri wehl pirddeen dserfchana isuahf. Schi jau zetturta fwehtdeena grehku behres dserroht un wehl trihs mannim gaidamas. Man tihl ar raddeem un draugeem fatiktees. Ja nu winnus pee fewim ne-aizinafchu, tad jau nedrihkfeschu pee winneem no-eet. Bet ta wisgruhtaka leeta irr fchi: Ka lai es pirmas eefahfu zittadi dsihwoht, tad wiffi zitti manni apfimees un par fwehtuli lammahs? Us to es atbildeju: Wifs eefahfums irr gruhts. Bet warru jums no zitta awgabbala pagasta teikt, tur preefch nesen gaddeem tapat ka pee jums grehku behres dsehra un taggad tur to neweens wairs nedarra. Bahris fainneeku — ihsti raddi sawa starpä — bij tee pirmee, kas scho negantu eeraddumu ahmetta un wiffi zitti fahla pamastinam fcheem palkat darriht. Dohfchu jums scho padohmu: Ja nahfoshä gadda Deews juhsu laufus apfweh-

tijis, tad turrat labbas apfublas us tahm sawus raddus un draugus faluhgdami, lai tee lihds ar jums preezajahs. Saimneeks ais aushm kassidamees gan ta puslihds apfoblijahs. Redsefim, lo nu nahfoshä ruddeni darrihsh.

Wiffceem par sinnu

un warrebust wehl dascham par mahzibu gribbu atkal til-lab ka kahdu fuhdsibu preefshä zelt, lo patlabban scho fwehtku laikä daschus draugus apmelletotees, dsirdeju sawa starpä runnajam un par lo stribdamees. Zerru, la tautas brahki par scho sinnu nelaunosees, bet jo wairahf man tenginahs un tahdus netikkumus raudsihs sawa puffe isnihdelt un zits zittu no vrahata tumfibas, pee faprafchannas un atshfchannas waddiht un us to pasflubbinahf lai jel reis fahl to redseht, kas labs un derrigs, un ikweenam teizams un flawejams.

Gaddijahs dsirdeht ka tahds ffohlmeisters ar weenu ballamutti fainneeku arri par awischu turrefchanu un lassifchannu farunnajahs un wehl zittas leetas tur peeminneja.

Sfohlmeisters: Mihko zeemir, ka tad ar Jums buhs, waj tad fchogadd nenemst Awises?

Saimneeks: Hm! Awises, preefsh kam tad? — Waj tad winnas no abdas? tad gan warretu bruhfekt sawam ganneklim preefsh pastalu lahpeem, bet winnas, ka dsirdu, til effoht no pappira, un lo ar tahdu lai darra? Turklahf, ka wehl efimu dsirdejis, winnas arri effoht deewegan dahrgas, malfajoht wiffu weffeluru bli par weenu gaddu. Nu to til ween ne! par tahdu neeka lectu tahdu swarrigu nandu isdoht; tad es labbahf aiseimu pee muhsu frohga pappä, wezza Zjka un eelekohs par to nandu few labbu ranizzi, un tad tu sinni la wihram irr duhfscha.

Sfohlm.: Bet mihko zeemir, Awises lassfoht zilweks manto lohti dauds fwehtibas, winsch toh pudris un sawa garrä wiffadi awgaismohts.

Saimn.: Hm! gudris un awgaismohts?! Bet klausates pappä, lo Jums teikfchu: Mauna Zeepa Awises nemas wehl nepahst, un tatschu lassfoht ahbzä jau it brangi; nespehju Jums, pappä, nemas deewegan isteikt, zil aplam gudris tas meitens. Kad Zuhsh til reis dsirdetu, kad winna ar puifcheem waj meitahm fahl dumpetees, wiswairahf ar tahm kalpu seewahm, ka winna tahm mahf doht pretti, flaidri affaras birst ais preeka to klausotees; lihds winnas weenu wahrdu isteiz, tad mauna Zeepale jau desmit irr prettim aidewusi. Tapat arri mans Anschelis, arri sehns lo wehrts, eet arri ffohlä; katre reis kad mahjä pahrahf, warr manniht ka mutte paplehtufees; kad wal-karsh nemmahs abbi ar Zeepeli zittus nolammahf, tad tur irr lo klausitees. Lai eet par leelu semmes gabbalu un gudrakus behtnus, es galwoju, ne-atrohd, ka fchee manni diwi.

S k o h l m . : Zuh's fallest, ka Anschelis tahdu gudri-
bu no skoblas pabrness, neenimeet par launu, kur tad
Zuhfu Anschis eet skobla?

S a i m n . : U re pee ta weenatscha flibbo skrohdera N.
pagasta B. mahjas. Schehl ka schim briedim skobla no-
skahjust, skohlmeisters gulloht flims.

S k o h l m . : Kas tad winnam par flimnibu?

S a i m n . : Nu redseet, pappu, ka jau wezzigs un
gaudens zilwesk, weenu wallaru aischahjis pee Schmufla
us krohgu un pabrnahjis ar paprahwu duhschu, fahjis tur
ar mahju seewahm rohtees, un weena kalpa seewa effoht
negantigi to eepehrust; Anschis johko, ka skohlmeisterim
beidsama azz effoht aiffista us palauscha vuffi; bet waj
tad seewinas to nepaglahbs? Man leekahs, ka tas buhs
wartbuht noburtas. Seewas spehreens jau newarr azz i-
maitaht, manna patti zil daschu reis frau man par rag-
geem, es atkal pretti, bet azzis abbeem ka timpas.

S k o h l m . : Nu paldeews! Zuhfu Anschu skoblu nu
efnu eepasinnis, bet fallest wehl waj tad sawu Zeepeli
arri pee schi skrohdera skobla fuhtat?

S a i m n . : Zeepeli? Redseet, pappu, gan warretu
un arri gribbejahm un pahrnunajahm ar fainneezi, doht
to Anschim lihdsja, bet atkal bail, tad pehzahf nedabuh's
prezzetees, tad buhs skobla gahjust. Kur ween dsirdu
prahntig's wihrus waj tirgds waj krogds tur runnagam,
wiffi fakka, ka jafargotees meitenes skobloht. Seewesch
jau ta effoht neganti gudri, un tad wehl skobla fah-
fchoht eet, tad wibri warreschoht lihst seflu vapeschds.
Arri prahntigahs fainneezes par tahdeem smeijotees, kas
fawas meitenes skobla fuhtoht, gribboht gan istaifist par
wahzeetehm waj gubbenantehm; ka tahdas sebbahl lai
geldoht par fainneezehm.

S k o h l m . : Us scho leetu schi gadba pirmaja num-
mura irr deewagan gaischa atbilda, bet Zuh's jau awises
neturreet, bet fallat jel man wehl, kapehz Zuh's fawus
behrnus fuhtat tahdas mullu skoblas, un nesuhtat pee
mahziteem skohlmeistereem, kas skobla pehz kahrtas wiffu
mahja un sawu skoblu riktigi wedd?

S a i m n . : Nu redseet pappu, te man Zums atkal ta
leeta ja-isskaidro, ta starpa irr schi: Tee mahzitee skohl-
meisteri dsihwo fawa skoblas mahja, nafateekamees nekad
ar teem nei tirgds nei krogds, irr un paleek mums tahdi
pasweschi; preeksch tahda wihra daschu reis jakaunahs,
tad scho to darra, ka jau muhsu dsihwe tas ta pekritht;
leekahs tahdi swehti, tscharku jau no tahda ne muhscham
nesagaidisi, muhl pat's no tahs ka Schibds no krusa, bet
turpretti tee masee un mullu skohlmeesterisch, ka ween-
azzis skrohderis, ar tahdu tu zilwesk warri drohschi jo
drohschi isplahpatees; kad ar tahdu krogga waj pilsehta
schenki fateekahs, tad arri sinni, ka galdeem wajag pluhst
un zigareem kuhpeht; tad til dsihwo zoppuri us weenu
ausi pastuhmis. No sam tad arri tas gan zekahs, kad
la dsird pagasti sawu skohlmeisteri schi ta raugoht aistilt.

fahterejotees un spaidoht un nihstoht? Lai til klausitu man
skohlmeisteri, buhtu mums wiffem mihti. Lai til nahf
mums pulka pee smalka snapscha un Bairischu allus!
tad buhs wifs labbi.

S k o h l m . : Waj Zuh's zeemin dohmajeet, ka dauds
tahdu, kas lihds ar Zums tahdas dohmas tur?

S a i m n . : Wiffa pasauke, muhsu wifs nowads.

S k o h l m . : Nu labbi: waj newarreet til labbi buht
pa wiffu muhsu leelo nowaddu famelleht til kahbus 10
fainneekus, kas sawu wahdu uldohdami apleezina, ka
gribb, loi winnu skohlmeisters us schuhpu kanti swee-
schahs?

S a i m n . : Kapehz ne. Bet ko ar tahdu raksta dar-
riheet?

S k o h l m . : Issluddinaksim tad to padohmu awises
un ja arri zittur tahdi pat raddisees, tad sinnam's skohl-
meistereem buhs zittadi ka jadohma.

S a i m n . : No, to til ne, tad jau muhs wiffa pa-
sauke issmees.

S k o h l m . : Te nu pagallam! Nu kapehz tad Zuh's tah-
das dohmas fawa pulka perrinajeet. Kapehz nekauetees to
wehl runnaht us ohtru, kur dauds mal apdohmadami pa-
schi jau nokohpheet, ka istaifetees par apimeeklu preeksch
katra prahntiga zilwesk.

S a i m n . : Ta nu gan irr, neenimeet par launu.
Dsihwojeet weffeli.

Tahdu farunnu nesen wehl dabuja baudiht weens no
kurjemmes skohlmeistereem.

Oliver Cromwell.

(Gabbaltisch no wehlores.)

Septinpadsmita goddu simteni dsihwoja Anglija Oks-
fort pilsehta kahds studente, Oliver Cromwell, kas sawu
laiku ar dserschanu, spehleschanu un zittahm neleetibahm
pawaddija. Bet us reis winsch liklahs no sawahm nelee-
tibahm atskahjotees un par Deewa bihjigu zilwefu palee-
koht. Bet schi atgreeschanahs nebija no fids. Gribdu
schis ihsumi stahstht, par kahdu breesmigu zilwefu winsch
palikka. — Doreis tilka Anglija Kahlis I. par kehniu
eezelts. Schis bija labfirdigs wihrs, bet slikt'em pa-
dehma dewejeem klausidams pasaudeja sawu yawalstneeku
miblestibu. Ihpaschi zaur to, ka winsch gribbeja Deewa
kalposchanu bainigas pahrlabboht. Schotteeschi (Schohtu
semme irr Anglijas seemeta galla) zehlahs schal leetai pretti,
zehla fawa starpa beedribu un apnehmahs sawu wezzu Deewa
kalposchanu paturweht. Kahlis gribbeja sawu ap-
nomschanahs Schotteescheem ar warru usspeest, ko tee ar
labbu nepeenehma. Bet Schotteeschi fakrahjahs leela pul-
ka un zehla pret kehniu dumpl. Kad nu Angli arr Kabr-
lam wairs neklausija, tad winnam wajadseja kaut notift
pehz Schotteeschu gribbeschanas. Angli, kurreem ar ta
jauna Deewa kalposchanas wihse nepatikka, redsedami ka
Schotteescheem pehz winnu gribbeschanas wezza Deewa

kalposchanas; wihse palikka, zehla arr dumpi pret sawu lehnianu un winna wehl ufizzigeeem laudihm. Schinni dumpa karrà israhdiyahs ihpafchi kahds wihrs; kas laudis arween niknaki pret sawu lehninu farihdinaja, saldatus uf sawu puffi labbinaja un tà nemannoht wiffu dumpineeku galwa un waddons palikka. Schis wihrs bija peeminnehts Oliver Cromwell. Winsch eerunnaja laudihm: „Mums newaijaga nelahdu lehninu nedj pawehletaju, tad ween nahk Deewa walstiba pee mums.“ (!) Kad nu Cromwella dumpineeku pulks dauds leelahs bija, ne tà lehnina, tad zaur to notikka, ka lehninsch tiffa no dumpineekeem uswahrehts, krittà Cromwellam rohkà un tiffa no winna noteefahs uf nahwi. Cromwell sehdeja pee lohga uf dahrgu krehflu un skattijahs meerigi, ka lehninsch sawu no behdahm firmu palikkuschu galwu meerigi un Deewam padewigi uf bendes blukki lifka.

Cromwell nu bija tas wiffu leelakais un warrenakais wiffa Anglija un tà gohdahts, ka arri zitti Giropas waldineeki mekleja ar winnu fadraudsetees un fauja winnu par „brahli.“ Winsch pats fauzahs par „protektori“ jeb walsstibas aistahwetaju. Winsch gan arr eewedda walsstiba daschu labbumu. Bet winna firdsapstana winnu lohti mohzija un winnam pahremetta. Tapehz ka pats bija sleplaws bijis, tapehz arr winsch bijajahs no katra, ko ween redseja, ka no sleplawa. Winsch waltaja katra deenà appafsch drehbehm brunnu krellu, nedrihsteja gandrihs nemas no pils isect. Winsch gulleja katra nakti zittà istabà, ko neweens papreefsch nedabuja sinnaht. Winna istabahm bija wiffahm sleppenàs durwis, lai warretu nohtè lehti isbehgt. Bet sawoi taunai firdsapstana winsch newarreja nekur isbehgt; ta winnu lohti nomohzija, tà ka winsch pehz dewingaddu waldischanas (1649—1658) fasslimma un nomirra. Relaimigs wihrs! Winsch bija pasaules preefschà wairahl gohdu meklejis ne tà preefsch Deewa.

M. L.pp.

Embohtes pils waffaras rihta.

Meld. Steh' ich in finst'rer Mitternacht zc. zc.
Jau miglas preefschlars paschkirahs,
Sils debbes plaschi parahdahs,
Un faule starru glihtumà
Isnahk no naktès tambara.

Ar saweem starreem apselte —
Mesch', kalna gallus farkani,
Un raffas pehrles paleija
Wirds tà kà dimants gredsenà.

Wehl klussums apklahj kalnùs, leij',
Til putninsch rihta dseesnu deij,
Un firma pille paleija
Stahw' stalti augstà kalnina.

Un ohtra kalna gallina,
It pillei prettim, basniza
Stahw kà uf kalnu Morija,
Dahwida pils tai tuwumà.

Schi pils, ko taggad apdseedu
Irr Embohte, ka dailaka
Par tehwa semmes weetinahm,
Schi irr par wehrà leekamahm.

Pils zelta irr no brunneekem
Preefsch fefschfimt's wairahl gaddineem;
Scheit Kubri, Leifchi, brunneeki
Irr sawuschees it duhschigi.

Scheit Induls, Latweets, turrejahs,
Un pagans buhdams kristijahs,
Dehl jaunàs dailas meitinas
Ko „Arri“ fauz schi lihgawas. —

Draugs Pudikkis to isfmehja,
No Kristus frusta atwilla,
Un Induls johdam swehrejis,
Pehz pats bij gluschi pasuddis.

Kad pehrfons Arri nospehra
Tam seewimu, ko lohti mihleja,
Getsch „wilka lauf“ pee ohsola
Ta atraddahs tad nedshwa.

Tà wezzi stahsti leezina,
No pilles schè tà daudfina,
Schi pille wehrà leekama;
Tadehl irr gan apdseedama.

Un „Kaddin kalns“ stahw neschaubigs
Kà „karrà laikà“ pastahwigs,
Un „Spiktu grawa“ paleija,
Kur karrà rihtus atradda.

Un „Katteldanga“ salkumà
Wirds tà kà pulke dahrsinà,
Kur zitweis esers spihdeja,
Un siwis mastòs sweitjoja —

Tur taggad ganni pulzejahs
Un salkà fahlè preezajahs; —
Tà wifs ar laifu pahweherschahs;
Til debbes stahw un neschlohbjahs.

Un „Johda dambis“ trihs dallàs
Wehl stahw kà firmàs deeninàs,
Un „Kuila kalns“ — rau! eebohsees
It pikti skattahs faleezees.

Kas brauzis leeluzellianu
No Mihgrandes uf Leepaju,
Tas pashs Kuila kalnu gan
Kahds stahws un rinkohts, tizzi man!

Un „Kreewin kalns“ kà milsens ischufft
No karrà laikeem ausis plukft,
Schis kalns irr weeta a ug staka,
Scheit Kusemmè ta plaschata.

Par „Kursu Schweizi“ Embohti
Warr faukt gan ittin riktigi,
Tur kalni, leijas dailumà
Spihd tà kà bruchte wainagà. —

Kas Embohti nau redsejis,
Tam glihtums leels irr pasuddis;
Tadehl muhf tehwa semmitè
Irr pehrle dahrga — Embohte.

E. F. S.